

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 149.
1938. július 9., szombat.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Arad Közlöny, lueg. in Reg. Publ. Periódice sub No. 146—1938. Trib. Arad.

Bucuresti:

A nemzetnevelésügyi miniszterium jelentős reformokat készít elő és nagyarányú személyi változások lesznek az egyes tanterületi vezetőségekben. Ugyancsak végleges formába öntötték a tankönyv-monopolpra vonatkozó törvényt is, valamint kétévi időtartamra felfüggesztették állásuktól a következő egyetemi tanárokat: Ionescu, Gazdaru, Dragos Protopopescu, Radu Meitani, Grigore Cristescu és Luca Teodoriu. Kibocsátás előtt áll az a törvényrendelet is, amellyel visszavonják a tantestületben történt áthelyezéseket, továbbá szabályzatokat irnak elő a tanfelügyelők részére, akik felelősség mellett be kell tartásuk a szabályokat. Több egyetemi tanárt kineveztek a bucarestii főiskolák különböző fakultásaihoz.

Páris:

Evianban az ausztriai és németországi zsidó menekültek ügyét tárgyaló kormányközi bizottság ma kezdte meg a kérdés technikai megvitatását. Az albizottság a délután folyamán fogadta a menekültek küldöttségét és valószínűnek tartják, hogy ez év végéig mintegy 50 ezer zsidó óhajt kivándorolni Ausztriából. A bizottsághoz közelálló körökben úgy vélik, hogy a német hatóságok a kivándorolni szándékozó zsidóknak megengedik, hogy vagyonuk husz százalékát magukkal vigyék.

Belgrád:

A jugoszláv hatóságok letartóztatták Rodolnic város vezetőségének főbb tagjait, akikről kiderült, hogy tagjai az úgynevezett zbor-mozgalomnak. Az a vád ellenük, hogy merényletet akartak elkövetni többek között Korosek belügyminiszter ellen.

Newyork:

Henry Ford az autóipar terén forradalmi találmányt jegyeztetett be a szabadalmi hivatalban. A találmány a motornak a hátsó tengelyen való elhelyezéséből áll és az autó kerekei most közvetlenül a tengelyről kapják a meghajtást.

Moszkva:

Jól lehet Szovjetország nem bocsát ki költségvetési előirányzatot, most mégis készítettek egy pénzügyi tervezetet. Az Izvestia szerint az ezévi költségvetés százöt milliárd rubelt tesz ki, tehát hét milliárddal többet, mint az elmúlt évi előirányzás.

Prága:

Tapolcsányban nagy előkészületeket tesznek Zog király és Geraldina királyné fogadtatására. Az albán királyi pár a legközelebbi hetekben hosszabb tartózkodásra a tapolcsányi kastélyba érkezik. A királyi pár nagyszámu udvartartása számára egyik közeli nagyvob szálló első emeletét bérelték ki.

Rio de Janeiro:

Fournier főhadnagy, aki május 11-én az elnökségi palota elleni támadást vezette és azután az olasz követségre menekült, elhagyta a követség épületét és önként jelentkezett.

Egy éve tart a japán—kínai háború

Gazdasági összeomlás és orosz támadás veszélye fenyegeti Japánt

Francia lapok szerint a gazdasági összeomlást katonai összeomlás fogja követni
400 millió lirára emelkedik az idén Olaszország távoikeleti áruforgalma

Párisból jelentik: Ma volt egy éve annak, hogy Kína és Japán között a fegyveres konfliktus kirobbant, amelyet még ma sem követett formális hadüzenet. Mint ismeretese, 1937. július 7-én a kínai és japán katonák Pekingben összetűztek. Ez volt a kiinduló pontja annak a háborúnak, melyet a japánok nagyon rövid időtartamnak gondoltak. Azt hitték, hogy gyorsan lehangorolhatják Kínát és néhány hónap alatt bevégezhetik a kínai kalandot. Az egy év azonban Japánnak nagy csalódást okozott.

Az egy év óta tartó háború olyan súlyos megterheléssel járt Japán számára, hogy gazdaságilag nagyon leromlott. Japán egyre jobban leszegényedik, a háború folytatása pedig egyre hatalmasabb erőfeszítéseket követel.

A japán lakosság elégedetlensége veszedelmes arányokat öltött és a katonai párt látja már, hogy Japán gazdasági helyzete nem bírja sokáig a jelenlegi erőfeszítések folytatását. Ez az oka annak, hogy a japán kormány békét szeretne kötni Kínával.

A japán kormány megbízottai Pekingben és Nankingban összekötetést keresnek a hankai kínai kormány képviselőivel, hogy a békéről tárgyaljanak.

A japán kormány a béketárgyalások első feltételül Csang Kai Sek elejtését követeli. Tokióban ma már nem ragaszkodnak oly megreven az eredeti követelésekhez, azonban a kínai kormány változatlanul visszautasít minden közeledést.

A japánok helyzete rendkívül súlyos — hangoztatja a Paris Soir — mert a kínai prob-

lémánál sokkal súlyosabb az orosz veszély. Ma már nem titok többé, hogy Szovjetország csak arra vár, hogy Japán még jobban legyöngüljön, azután az orosz hadsereg is beavatkozik Kína oldalán.

— De meglehet — írja az újság — hogy Szovjetország beavatkozására már sor se fog kerülni, mert Japán gazdaságilag össze fog omlani, tekintettel arra, hogy nem képes még hosszú hónapokig a háború terheit viselni.

A gazdasági összeomlás, katonai összeomlást is jelent — fejezi be cikkét az újság.

A Tokióban megkötött olasz—japán—mandzsú kereskedelmi szerződésről, amely az Olaszország és Japán közötti együttműködés eredményeként jött létre a következőket jelentik:

Az egyezmény mindenekelőtt kétoldali nyilatkozatot tartalmaz, amely szerint Olaszország és Mandzsukuo kereskedelem-politikai azonosságát állapítja meg és kifejezésre juttatja a különleges elbánás elvét. Az egyezmény a továbbiakban szabályozza Olaszországnak Japánnal és Mandzsukúval való kereskedelmi forgalmát és megállapítja az áruvesere körülményeit. Az új meg egyezés alapján Olaszország távoikeleti kereskedelmének áruforgalma ebben az évben 400 millió líra körül íorog majd, ami az elmúlt évekkel szemben kétszeres emelkedést jelent. Igen érdekes és feltűnő pontja az egyezménynek, amely a kiegyenlítés terén nagy kedvezményt biztosít a magánielek részére és lehetővé teszi a valuta-átutalást.

E hét végére elkészül a csehszlovák kisebbségi törvény

Augusztus végén kerül parlament elé es hosszabb vita mellőzésével szavazzák meg.
— Új francia katonai körzet a francia—német határ közelében.

Prágából jelentik: Konrad Henlein pénteken Berlinből visszaérkezett Csehszlovákiába és hír szerint a szudéta-német vidéken tartózkodik. A csehszlovák hatóságok betiltották a szudéta-német párt vasárnapra tervezett waldstadti nagygyűlését.

A csehszlovák kormány által kidolgozott nemzetiségi statutumot e hét végére teljesen elkészítik. Az alkotmányjogi bizottság a javaslat 15 pontját megváltoztatta és a tervezetet a kormány a jövő héten nyújtja át a szudéta-német párt vezetőségének. A csehszlovák minisztertanács és a kormány hatos bizottsága majdnem megszakítás nélkül tárgyalja a tervezetet és Hodzsa Milan miniszterelnök ezért

halasztotta el vidéki körutját.

Prágában úgy tudják, hogy a törvényjavaslat legfeljebb augusztus 20-ig a parlament elé kerül. Hosszabb vitára lehet számítani, tekintettel arra, hogy a javaslat következtében az alkotmány is módosításra szorul. Ezért azt hiszik, hogy a vita legalább is három hétig fog elhúzódni. Ha azonban a parlament megszavazza a törvényjavaslatot és a szudéta-német párt azt nem fogadja el, akkor súlyos válság fenyeget és ebben sok függ majd attól, hogy milyen álláspontot foglal el Németország.

Párisi hivatalos jelentés közli, hogy a Daldier-kormány határozata folytán a német határ közelében új francia katonai körzetet ál-

VAKÁCIÓJÁT

akár a tenger mellett,
akár a hegyek között
panzióban, vagy
SZÁLLODÁBAN
fogja eltölteni.

Ha az Állami Sorsjáték

sorsjegyet vásárolja a MERCUR fiókjainál,
lehetőséget, hogy a jövő évi szabadságát már
SAJÁT VILLÁJÁBAN

töltheti.

MIELŐTT nyaralni megy, keresse fel a

MERCUR

FIÓKJAIT

A XVII. sorsjáték I. osztályának a húzása.
JULIUS 15-én lesz.

Főbizománnyos: Goldschmidt Bank

litanak fel, amelynek központja Epinal város lesz. Az új katonai körzet felállítását a nemzetközi helyzetben az utóbbi években beállott mélyreható változásokkal indokolják meg.

Mi lenne, ha újra megszavaztatnák Ausztria népét?

Párisból jelentik: A Ce Soir című párisi lap bécsi tudósítója hosszú cikkben számol be a jelenlegi ausztriai helyzetről. A lap mindenekelőtt Bűrkel legutóbbi nyilatkozatával foglalkozik és megállapítja, hogy a körzetvezető nyíltan beismert annyit az osztrák náci ellenállásából, amennyit beismerhetett.

Ezután megállapítja a francia lap, hogy a német kormány figyelmét már hetek óta teljesen leköti az osztrák kérdés s a helyzet általában nem javult. Jelenleg az ausztriai nemzeti szocialisták passzív rezisztenciában vannak, nem teljesítik Bűrkel utasítását és a szabotázs minden téren megnyilvánul.

Seyss-Inquart már kétszer is felajánlotta lemondását, de Berlinből mindkét esetben kötelezték, hogy továbbra is tartson ki posztján.

A német alkörzet vezetők leváltása nem elégitette ki az osztrák nemzeti szocialistákat, mert ők mindenekelőtt Bűrkel eltávolítását követelik.

A legnagyobb probléma ma a titkos nemzeti szocialista párt működése. Az elégedetlenkedő náci száma egyre nő és titkos szervezeteik és nyomdáiuk kitünően működik. Legutóbb Bűrkel irodájának hivatalos pecsétjével több ezer levelet kézbesítettek ki Bécsbe. A levelekben titkos röpirat volt, melyen ez állt: — „A poroszok semmivel sem jobbak, mint Schuschnigg pribékjei.”

Végül megállapítja a lap, hogy az osztrák tömegek különösen az élelmiszerárak hihetetlen emelkedése miatt elégedetlenkednek, de a bécsi munkásság nyugtalansága is napról-napra növekszik. Az osztrákok megdöbbenve látják, hogy Bécs, az egykori főváros teljesen elszürkül és az idegenforgalom elhalt. A szállodák, pensiók, a világhírű semmeringi fürdők teljesen üresek s az idegenforgalmi ipar meg halt. Hír szerint a kormány állami üdülőtelepeknek akarja nyilvánítani a Semmeringet, mert a luxusszállodák árait az átlagos német polgár nem bírja megfizetni.

Végül felteszi a lap a kérdést: mi lenne, ha ma szavaztatnák meg Ausztria népét egy befolyásmentes és szabad választáson?

Jólétesült körök véleménye szerint, Göring marsall legutóbb a vezérkancellárnál járt és vele az osztrák helyzetről tárgyalt. Göring nem helyesli azt az engedékenységet, melyet berlini hivatalos körök az elégedetlenkedőkkel szemben tanúsítanak és követeli, hogy a legerélyesebben lépjenek fel Seyss-Inquart és társai ellen. Göring is Bűrkel leváltását követeli, de azért, mert szerinte a körzetvezető erélytelen és állására alkalmatlan. Göring szerint az „erős kéz” politikáját kell bevezetni Ausztriában és akkor egykettőre megszűnik az elégedetlenség.

Az új behozatali rendszer intézkedései

Meghosszabbították a behozatali engedélyek érvényét

Legutóbbi számában közölte az Aradi Közlöny Mita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter nagyjelentőségű nyilatkozatát, mely az új behozatali rendelkezésekkel foglalkozott. Ezzel kapcsolatban most részletesen beszámoltunk azokról az intézkedésekről, amelyeket a minisztérium végrehajtás céljából közölt a külkereskedelmi hivattal.

Az ipari és kereskedelmi cikkek behozatali engedélyét a jövőben a július 7-én kelt 12,354 számú miniszteri rendelet értelmében, vám-

cikkekként bocsátják ki. A behozatali engedélyt kérelmezőknek hivatkozniuk kell a vám-tarifa illető vámcikkére, a súlyra és az összértékre.

A behozatali engedélyk hat hónapra érvényesek, az importőr kérelmezheti az engedély érvényességének meghosszabbítását. Ez a terminus meghosszabbítás az eddigi 3 hónappal szemben 6 hónap lesz. A gépekre vonatkozó engedélyk érvényessége 9 hónap az eddigi 6 hónappal szemben.

A meghosszabbítás iránti kérelem ezentul a 6, illetve 9 hónapon tul is benyújtható, de semmiesetre sem az engedély kibocsátását követő időpont utáni 12, illetőleg 15 hónapon tul.

Ha az áru az engedély lejártá utáni 30 napon belül megérkezik, a hatóságok kötelesek azt minden további formalitás nélkül megvámolni. A gépekre és berendezésekre vonatkozó kérelmeket ezentul lehetséges lesz utólag változtatásoknak alávetni.

Azok az importőrök, akik a deviza-rendelkezéseket figyelmen kívül hagyják, a Banca Nationala felszólítását követő 15 napon tul, szankcióban részesülnek. A büntető intézkedések abban állanak, hogy az importőrtől megvonják a behozatali engedély érvényességét. Ha ezek után sem szolgáltatja be az illető importőr a devizát, a külkereskedelmi hivatal egy, vagy több negyedévre megsemmisíti a behozatali kvótáját.

Új illetékek és bélyegkötelezettségek a belügyminisztérium építészeti alapjára

Bucurestiből jelentik: A belügyminisztérium külön építészeti alap létesítését határozta el. Ebből a célból különböző illetékeket és bélyegkötelezettségeket léptetnek életbe. Ezek a következők: Az idegenellenőrzéssel kapcsolatos kérvények után fizetendő sürgősségi illeték, a rendőrséghez beadott kérvényekre ragasztandó bélyeg. Az idegenellenőrzéssel kapcsolatos pénzbüntetések, különböző önkéntes hozzájárulások és a mulatóhelyiségek záróameghosszabbításának illetékei. A záróameghosszabbítást a városban a rendőrhatalóságok, falvakban a szolgabírák bocsátják ki. Ezek az illetékek a következők: Varieték: záróra éjszakai hosszabbítása 1-től 5 óráig 300 lei. Kávéházak és sörözők zárórája éjszaka 1 óra, hosszabbítás 1-től 5 óráig 150 lei. Elsőosztályú vendéglők záróameghosszabbítása éjszaka 1 órától 150 lei, másodikosztályú vendéglők zárórája 12 órától, hosszabbítás 100 lei. Bodegák zárórája 12 órától, hosszabbítás 12-től 2-ig 75 lei. Harmadosztályú vendéglők zárórája 11 órától, hosszabbítás 11-től 2-ig 50 lei. 2-től 5-ig 25 lei.

Száziz embert fertőzött meg a veszett sertés

Cluj-Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: A Dej-Déstől hat kilométerre fekvő Radaşesti községből 110 embert szállítottak pénteken délelőtt a Cluj-Kolozsvári Pasteur-intézetbe. A beszállítottak nagyrésze az egyik falubeli gazdálkodó által levágott disznóhúsból evett. Kiderült, hogy a sertés veszett volt. Számos embert azért szállítottak a Pasteur-intézetbe, mert valamilyen formában összeköttetésbe kerültek a veszett állat húásával, vagy azokkal az emberekkel, akik a veszett sertés húsból ettek. A Pasteur-intézetben a 110 beszállított közül egy kisebb csoportot védőoltással láttak el, majd hazabocsátották őket, míg nagyrészüket az intézetben tartották és kezelés alá vették.

Olasz akciókra vezethetők vissza a palesztinai zavargások

Párisból jelentik: Péteken délelőtt a kormány tagjai Lebrun elnök vezetésével államtanács ülést tartottak, amelyen megáreválták a külpolitikai helyzetet. Francia külpolitikai körök szerint a franciák kedre várják a spanyol válaszokat a benemavatózási bizottság javaslati ügyében. Párisban ezenkívül úgy vélik, hogy a palesztinai zavargások olasz akciókra vezethetők vissza. A párisi lapok szerint

Olaszország nyomást akar gyakorolni Angliára. Az angol-olasz szerződés nyugvópontja jutott ugyan, de a parlament azt egyelőre nem tárgyalta le és jóváhagyásra legfeljebb csak novemberben kerülhet a sor. Ez Olaszországban kétségtelesen nagy csalódást keltett és a londoni olasz nagykövet emiatt már ki is fejezte elégedetlenségét.

Londonból jelentik: A londoni szovjet ügyvivő tegnap közölte a benemavatózási bizottság elnökével, lord Plymouth-al, hogy a szovjetkormány csatlakozik a spanyolországi önkéntesek elszállítására vonatkozó angol tervhez.

Talleyrand

Emlékezés halálának századik évfordulóján

Talleyrand herceg csodálatos élete több mint egy évszázad óta nyugtalanítja az írókat és politikusokat egyaránt. Sokan kutatták már ennek a francia sorsnak és izzig-vérig francia embernek titkát és bizonyos, hogy gazdag és színes élete még sok elmét foglalkoztat majd. Pedig legalább is külsőleg, ez az élet egyáltalán nem volt titkos, mert teljes egészében a nagy nyilvánosság előtt folyt. Majdnem minden egyes szakasza élesen megvilágítva áll a történész előtt. Évtizedek alatt számtalan Talleyrandra vonatkozó adatot hordta össze a különböző kutatók, legtöbbször egyező adatokat és mégis, majdnem minden biográfusa más és más megvilágításban látta éles profilját. Ez talán természetes is, de egyben bizonyítja, hogy a varázs, mely lényét életében övezte, még ma sem tűnt el teljesen, jellemének és működésének feltárása még ma sem mondható befejezettnek.

Francia volt minden porcikájában és éppen ezért érdekes, hogy legjobb életrajzírói idegenek voltak. Ha Paléologue elragadóan mély, de rövid tanulmányától eltekintünk, bizonyos, hogy lényét leginkább Franz Blei és Duff Copper közelítették meg. Vajjon az ő sorsa is igazolná azt, hogy senki sem lehet próféta a saját hazájában, még száz évvel halála után sem? Lehet. De nem. Franciaország ma már kétségtelenül elismeri és megérti Talleyrand-t és méltányolja mindazt, amit ez a „sánta ördög” (ahogyan Chateaubriand nevezte) hazájáért tett, ha mingyárt többnyire árulás és becstelenség árán is érte el eredményeit. Talleyrand azonban nemcsak francia volt, de kétségtelenül mindig és mindenekelőtt francia politikát is folytatott. Többek között ebben különbözött nagy kortársától és „barátságos ellenfelétől”, Metternichtől. Az osztrák kancellártól ugyan távolról sem lehet elvitatni hazafias érzelmeit, hiszen ő és egyedül csak ő emelte fel Ausztriát a napoleoni háborúk megalázottságából, de terveiben a világpolitikai horizontok az osztrák érdekekkel legáltalában is egyenrangú szerepet kaptak. Metternich elgondolásában az európai politika valóban európai politikát jelentett, melynek Ausztria is csak egy része volt. Talleyrand világpolitikát csinált — francia érdekből. Ezt a határvonalat nagyon élesen meg tudta vonni. A Szentiszteletesség szankciós tevékenységéről mindig fávaltartotta magát. Így az 1823-as spanyol beavatkozást is Franciaország részéről Chateaubriand jegyezte és nem Talleyrand, aki bár akkor kívül állott az eseményeken, de mégsem habozott a beavatkozás ellen tiltakozó szavát hallatni. Lehet, sőt bizonyos, hogy Metternich előtt nagyobb távlatok lebegtek akkor, midőn élete művének Európa megszervezését tekintette, de Franciaország minden megpróbáltatásból megerősödve került ki.

Ez a mindhalálig francia politika az egyetlen és perdöntő tény, mely erkölcsi gátlásoktól mentes lényét hazája és az utókor előtt igazolja. Csak e valóban kimutatható vaskövetkezetesség érteti meg velünk politikai asszimilációs képességét és csak ezért nem fordulunk el undorral attól az embertől, aki a rémuralom kivételével végig szolgálta az ancien régime-et, a forradalmat, direktóriumot, a konzulátust, a császárságot, a restaurációt, a polgárkirályságot és az utolsó kivételével azok mind egyikét rendre el is árulta aljas és alávaló módon. De egyben kétségtelenül igaz van emlékiratainak. Híven és jól szolgálta valamennyi rendszert addig, míg azok valóban Franciaország érdekeit képviselték. De ellenük fordult, mihelyt az ellenkezőjéről meggyőződött. Különbség csak az időpontban volt. Az ancien régime-et és a direktóriumot már kezdetben elárulta, mert halálukról már első pillanatban meg volt győződve. Napoleont Erfurttól kezdve, a Bourbonokat pedig attól az időponttól, midőn rájött arra, hogy nem tudják Franciaország belső problémáit megoldani és a restauráció csak a régi feudális rend visszaállítását jelenti.

Talleyrand zsenijét és realpolitikai érzékét leginkább a Napoleonhoz való viszonya világítja meg. Két ilyen egyéniség szükségszerűen vonzódott egymáshoz, de ugyanakkor végzettszerűen taszították is egymást. (Mint ahogyan bizonyos, hogy mindketten vonzódtak koruk harmadik nagy egyéniségéhez, Metternichez.) Talleyrand árulása ellenére szerette Napoleont, ezt nyilatkozataiban és emlékirataiban többször megerősítette és a császár is szerette áruló miniszterét, de egyben félt is tőle. Ez utóbbi körülmény érthető, mert Napoleont alighanem nyugtalanította az a rendkívüli, de mindig hideg és csak a realitások keretén belül mozgó ész, mellyel Talleyrand dolgozott és mellyel ő minden zsenialitása ellenére sem rendelkezett. Csak ezzel magyarázható, hogy Talleyrand-t megtűrte maga mellett. Talleyrand-t viszont ösztönyszerűen vonzotta a géniusz ragvágása. De nem szédült meg. Cserben hagyta, amint így lát-

ta szükségesnek. A császár már Erfurtban elhagyta a történelmet és a mítosz területére lépett. A Njemenen való átkelés csak látható szimboluma volt ennek a mítikus átalakulásnak, a historiai valóságba való visszabérést pedig Berezina és Lipcse jelentették.

„Több volt, mint bűn, hiba volt”, mondotta Talleyrand Enghien herceg kivégzésekor. Nos, ő ilyen hibát valóban soha nem követett el. Mint püspök, felesküdt a forradalmi kormányra és vállalta az egyházból való kiközösítést is, de a rémuralom elől Angliába, majd Amerikába menekült. Fouché fenéig vájkált a vérben és Otranto hercege szegényen és elhagyatva halt meg. Talleyrand hét politikai rendszeren keresztül utolsó órájáig az európai diplomácia „starja” maradt. Ez is bizonyítja, hogy Napoleon elárulásáért elfogadta Sándor cár aranyait.

De nemcsak ebben rejlenek politikai érdemei. Ritkán volt államférfi nehezebb helyzetben, mint „milyenbe” Talleyrand a bécsi kongresszuskor került. Egy megvert és erkölcsileg is megalázott országot képviselt, úgy, mintha egy győztest képviselt volna. Igaz, talán a körülmények lehetetlen feladatok elé állítják, ha másrészt minden hitetlenéze és liberális ellenére is nemcsak származása, de formai révén is nem az ancien régime embere. Tökéletes fellépése saját bevallása szerint sok kényes helyzetben segítette meg, de azért csak a fellépés Bécsben még nem volt elegendő. Már pedig bécsi eredményei az államférfiúi képességek csúcsteljesítményét jelentik.

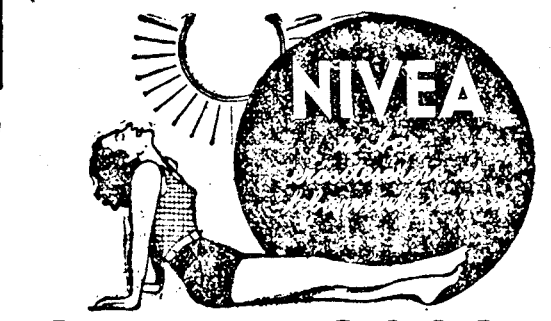
Hasonlóan ma már bizonyosnak kell vegyük, hogy a francia-angol együttműködés első megerősítője Talleyrand volt. Londoni nagykövetsége tetőzte

Uj illetékek a belügyminiszteri építészeti alap javára

Bucuresti, július 8. A belügyminisztérium külön építészeti alap létesítését határozta el. Ebből a célból illetékeket és bélyegkötelezettségeket léptettek életbe. Ezek a következők:

Az idegenellenőrzéssel kapcsolatos kérvények után fizetendő sürgősségi illeték a rendőrséghez beadott kérvényekre ragasztandó bélyeg, az idegen ellenőrzéssel kapcsolatos pénzügyi intézkedések, különböző önkéntes hozzájárulások és a mulató helviségek záróameghosszabbításának illetékei.

A záróra meghosszabbítást a városban a rend-

be ezt az utolsó művét s politikai élelétását mi sem bizonyítja jobban, mint az a tény, hogy az enterme cordiale megalkotásában pontosan hetven évvel előzte meg Delcassét.

Az asszonyokat általában nagyon szerette, mint ahogyan azok is szerették őt, de akárcsak uralkodóival, velük is gyalázatosan bánt. Megcsalta és elárulta őket. Egyetlen kivétel talán huga és késői szerelme, a híres Dino hercegné volt, akit élete alkonyán is gyöngéd odaadással szeretett.

Talleyrand herceg 1838. májusában halt meg. Utolsó nagy szerződése az egyházzal való kibékülése volt. Mint vérbeli diplomata, a végső percig simogatta a bűnbánó okirat szövegét és halogatta az okmány aláírását mindaddig, míg egészen bizonyos volt benne, hogy többé nem dezavualhatja önmagát. Vajjon megtérése csakugyan őszinte volt-e, vagy pedig, miként Blei állítja, csak azért történt, mert nem bírta elviselni a gondolatot, hogy mint korának leghíresebb emberét az egyházi szertartás nélkül tegyék sirba? Ez utóbbit tartjuk valószínűbbnek. De bizonyos szempontból mindez nem is fontos. Tünelmés, hosszú élete ugyan bővelkedett aljas, sőt ocsmány vonásokban, de ragyogó szelleme révén néha a legmagasabb csúcokra is felemelkedett s már csak azért is érdemes Talleyrand emlékével halálának századik évfordulóján néhány sorban foglalkozni. (—i—)

őrhathóságok, falvakban a szolgabírák bocsájtják ki. Ezek az illetékek a következők: Varieték: záróra éjszaka egy óra hosszabbítás 1-től 5 óráig 300 lei. Kávéházak és sörözők zárórája éjszaka 1 óra, hosszabbítás 1-től 5-ig 150 lei. Elsősztályú vendéglők zárórája éjszaka 1 óra hosszabbítás 150 lei, másodosztályú vendéglők zárórája 12 óra, hosszabbítás 100 lei. Bodegák zárórája 12 óra, hosszabbítás 12-től 2-ig 75 lei. Harmadosztályú vendéglők zárórája 11 óra, hosszabbítás 11-től 2-ig 50 lei, 2-től 5-ig 25 lei.

A liegei esküdtszék halálra ítélte Beckerné a tömeggyilkos asszonyt

LIEGE, július 8. Az itteni esküdtszék több napi tárgyalás után ma hirdetett ítéletet özv. Beckerné bűnygyében. A vádlottat 11 rendbeli gyilkossággal és 5 rendbeli gyilkossági kísérlettel, ezenkívül lopásokkal és hamisításokkal vádolták. Beckerné a büntényeket a Digitalis nevű méreggel hajtotta végre. Kiszemelt áldozatait,

akik rendszerint idős nők voltak, először ápolta, majd pedig az orvossággal együtt a mérget is beadta nekik. A gyilkossági sorozatok annak idején Belgiumban óriási izgalmat keltettek. Az esküdtszék az elvetemült asszonyt halálra ítélte.

Munkában az évszám emigráció értekezlet:

Ötvenezer zsidó vándorolhat ki vagyonának 20 százalékaival Ausztriából és Németországból

Páris, július 8. (Rador). Eviában az ausztriai és németországi zsidó menekültek ügyét tárgyaló kormányközi bizottság ma kezdte meg a kérdés technikai megvitatását. Az albizottság a délután folyamán fogadta a menekültek küldöttségét és valószínűnek tartják, hogy

ez év végéig mintegy 50 ezer zsidó vándorol ki Ausztriából.

A bizottsághoz közelálló körökben úgy vélik, hogy a német hatóságok a kivándorolni szándékozó zsidóknak megengedik, hogy vagyonuk 20%-át magukkal vigyék.

NÉMET KIMUTATÁS SZERINT 16.8 MILLIÓ ZSIDÓ ÉL A VILÁGON

BERLIN, július 8. A német birodalmi statisztikai hivatal kimutatása szerint a világon 1937 év végén 16.8 millió zsidó vallású ember élt. Ebben a számban azonban nincsenek beleszámítva a zsidó származású, de egyéb vallásúak.

A kimutatás adatai szerint a 16 millióból 10 millió Európában, míg 5 millió Amerikában él. A zsidóság főként városokban lakik. Newyorkban két és fél millió zsidó él, míg Palesztinában 400.000.

CORSO 3 órától folytatódólagosan
I. ESCAPADE
Premier film. William Powel és Luis Rainer
II. TÁNCSA SZÜLETTEM
Eleanor Powel, James Stewart, Virginia Bruce
Híradó: Schmelling-Louis meocs, Svájc-Magyarország kupa mérkőzés.

URANIA Nagyszabású, izgalmas, kémifilm!
Doktor kisasszony kémmő
a német kém szervezet vezetőjének Niculai emberdesnek bizalmasa volt! Dita Parlo, Pierre Blanchard. Rendezte: W. Pabst 3, 5, 7.15, 9.30

VÁSÁROLJON IDEJÉBEN SORSJEGYET A

COLECTURA OFICIALĂ
ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

Fiókjainál. — XVII. sorsjáték. I. osztály

Bratianu 3. Telefon : 21-89.
Kedélyes fegyházak ...

Az Aiud-enyedi és a doftanai börtönök elíteltjei éjszakánként szabadságot kaptak

Mulattak, leveleztek, fényképfelvételeket készítettek a fegyházban. Engedélyezték állásaikból a fegyintézet igazgatóit, akik a visszaéléseket megengedték

Bucuresti, július 8. A Monitorul Oficial egyik legutóbbi számában határozat jelent meg, amely közli, hogy Bozianu Nicolaet, az Aiud-nagyenyedi fegyház igazgatóját és Savinescu Eugent, a doftanai fegyház vezetőjét felmentették állásuktól, mert egyes

kényszermunkára ítélt foglyokat kivételes bánásmódban részesítettek.

Hasonlóképpen felfüggesztették az Aiud-nagyenyedi fegyház helyettes igazgatóját és titkárát, mert ezek nem jelentették felettes hatóságainak az ott uralkodó állapotokat.

Az igazságügyminisztérium még hónapokkal ezelőtt arról értesült, hogy az Aiud-nagyenyedi és a doftanai fegyházakban egyes elítéltek annyira kivételes elbánásban részesülnek, hogy ez a tény már fogolytársaik körében is az elégedetlenség jeleit idézte elő. A minisztérium a panaszok kivizsgálására két tagu bizottságot küldött ki, amely a napokban készült el jelentésével, amelynek alapján azután a már fentebb említett felfüggesztések történtek. Az Aiud-nagyenyedi fegyházban például engedélyezték a foglyok egy részének, hogy

ellenőrzés nélkül érintkezhessenek hozzátartozóikkal,

leveleket küldjenek bárhová és azokra választ kapjanak. Nem érdektelen az sem, hogy egyes raboknak

megengedték a fényképezőgép használatát, aminek azután az volt az eredménye, hogy szá-

mos felvétel készült a fegyház belső életéről és ezek a felvételek a fegyházon kívül élők birtokába jutottak. A fegyházigazgató engedékenységeiben odáig ment, hogy

több elítéltnak lehetővé tette a fegyházépület rövidebb-hosszabb időre való elhagyását.

Ezek a kedvezményezett foglyok természetesen felügyelet nélkül távoztak a börtönből és

az éjszakákat mulatókban töltötték el.

A jelentés elkészítői a következő szavakkal jellemezték egyes foglyok életét az aiudi fegyházban:

„A már fentebb említett elítéltek minden korlátozás nélkül kaptak kívülről pénzt, élelmiszer csomagokat, újságokat, úgyhogy csaknem

kellemesebb életük volt, mintha szabadok volnának.

Ilyen körülmények között ezek az emberek azt tették a fegyházban, ami éppen jól esett nekik.

Doftanán teljesen hasonló volt a helyzet és számos foglynak aranyélete volt.

Kijártak a városba, éjszakai mulatságokon vettek részt és leveleiket az őrizésükre kirendelt börtönőrök továbbították és hozták számukra a választ. Sötétzárkára ítélt rabokat a fegyintézet igazgatója a többiekkel közös cellában helyezte el, ahol a körülményekhez képest nagy kényelemben éltek. Több fegyőr állott állandóan rendelkezésükre, akikkel a különböző alantasabb munkákat végeztették ezek a foglyok.

365 nap

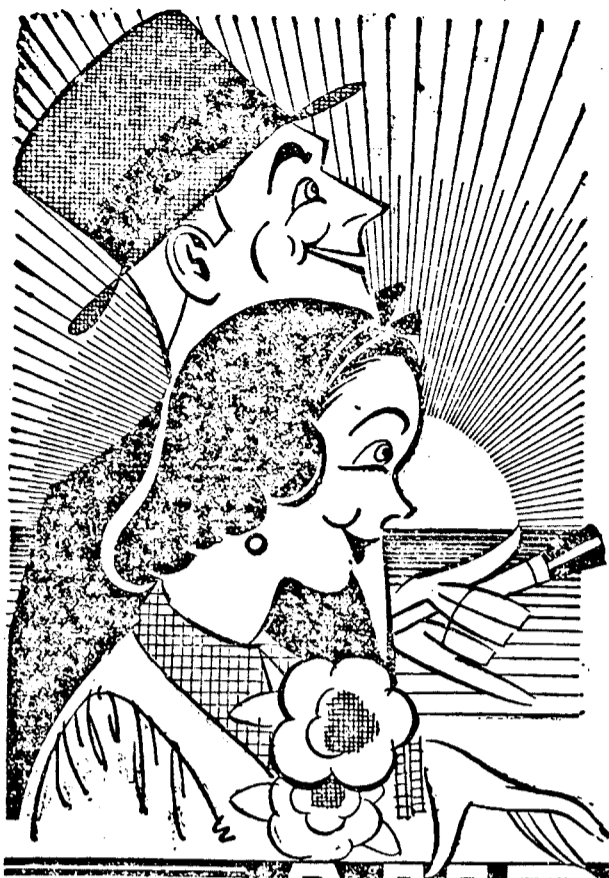
Egy év múlt el a hadüzenet nélküli távolkeleti háború kirobbanása óta. Tavaly nyáron, 1937. július hetedikén indult el a japán imperializmus félelmes harci készültsége, hogy a szigetországnak a mandzsuriai hódítás, az abessziniai hadjáraton és a spanyol polgárháborúon alaposan megnövekedett — amúgy sem csekély — etvágyát kielégíttesse. Anyagi és erkölcsi alapon aprólekosan előkészítve indult meg a tökéletesnek hirdetett harci felkészültség hengere, hogy maga alá gyűrje, a szélütöttnek, meghasonlottnak hirdetett Kinát. A kezdeti lendület, az első idők sikert sikerrel tetéző győzelemsorozata azt mutatta, hogy a vak fegyvelembe sorakoztatott, agyonlekesített, ezernyi harci géptől támogatott japán katonák egyszerűen lelépik azt a hatalmas földrajzi egységet, amelyet Kinának neveznek és amely egység — a hódítók állítása szerint — már régen nem haladta meg a térképrajzolók hatáskörét. A Felkelő Nap fiai kicsit veres, kicsit erőszakos, de nagyjából könnyen vett sétát terveztek a hatalmas fogyasztópiac, a szomszéd birodalom szíve felé.

Másképpen történt. Ismét szertefoszlott egy mítosz. Mert ujabban mítoszok kusza köde zavarja az emberiség tisztánlátását, megítélését. Ilyen mítosznak számított az állig felvegyverzett imperializmusok győzhetetlenségéről annyiszor hallott mese. Misztikus homályból csillognak elő a világ minden békés emberére a milliárdszámra gyártott fegyverek és a fegyverek hegyére tűzött hódítási jelszavak. Éveken keresztül egyebet sem hallunk és tapasztalunk, mint azt, hogy ma már csak a kezdeményező, megrohanó erőszak győzhet és jaj annak, aki nem áll be a termékletlen, élet-erőt elszívó versengésbe s nem harsogja mindent elnyomó erővel az erőszak izgató, nyugtalanító dalait. Ezt tanítják és mi elhiszük, hogy az erőszak győzhetetlen.

A gyakorlatban azonban, — ugylátszik — másképpen történik. Ezuttal ismét beigazolódtott, hogy a harci felkészültség minden csodája is kevés a belső fűtöttség pótlásához. Hogy a technika megakad az élet hatalmas akadályai előtt és az emberek küzdelmeit éppen az különbözteti meg a világ minden más élőlényének harcaitól, hogy a csorda-elméletre alapított elképzelések szemben állanak a történelmi fejlődés irányvonalával. Hiába álmodják új fegyverekbe öltöztetve vissza a mult élményeit, — amelyek maguk is az erőszakolt egységek szét hullásához vezettek mindenkor, — hiába idézik az erőszak sok bajt okozó, de ma már végeredményben korántsem csálhatatlan varázsigejét. Az emberi fejlődés és az ennek keretét szolgáló történelem utja már akkor elvált az ököl mindenekfeletti uralmától, amikor az első emberi közösség egyedei a közös engedmények alapján összefogtak a gyenge, védtelen, meztelen embert körülvevő sötét és hatalmas erőszakkal szemben.

Tévedni emberi dolog. A japán hadvezetőség, amelynek kezében a történelmi átalakulások elől menekülő japán gazdasági és társadalmi berendezkedés hatalma összefut, tévedett. Azok a csatornák, amelyekken keresztül a belső vadvizek egyre veszedelmesebbé váló áradását levezetni akarták, amelyeknek új hódításokhoz kellett volna vezetniök, hirtelen beomlottak, vagy legalábbis súlyosan megrongálódtak. A japán katonai uralom — a szigetország gazdasági és társadalmi berendezkedésének kitermelt legfontosabb szerve, — többrendbeli tévedés felismeréséről elmélkedhetik most, hogy egy esztendő telt el a háború kezdete óta. Amithogy 1914-ben nem vált be a „mire a levelek lehullanak...” szépen elgondolt jóslata, ugyanugy a meglepetések sorozatát hozta a most eltelt egy esztendő. A tévedések sorozatait — ami eddig az ellenség félreismerésére vonatkozott — azonban újabb tévedések kirobbanása követheti. Mégpedig a Felkelő Nap országa saját erejébe vetett hitének viszonylatában. Ha igaz, — és igaz, — hogy Japán nem ok nélkül, hanem súlyos gazdaságpolitikai kényszerűségek miatt rohanta meg Kinát, ugyanugy igaz az is, hogy ezek a kényszerűségek nem türik a hosszadalmas háborút. Amint a császári német birodalom sorsa megpecsételődtött a híres „Páris elfoglalni” elmondolás csődjénél, ugyanugy a belső válság félreismerhetetlen csiráját hordozza magában az a tény, hogy a hadüzenet nélküli japán-kinai háború egy esztendő után is folytatódik, mégpedig hevesebben s Japán számára kétesebben, mint bármikor. (b.k.)

Ma délután „JULIA”. Ma és holnap este „Nincs szebb mint a szerelem”

AUROLA

SPORT-ESEMÉNYEK

A kerületi teniszverseny második napja Rekordközönség az Ungár-Isztrai, Farkas-Vlad mérkőzésén

Arad, július 8. A kerületi teniszverseny második napján izgalmas mérkőzések keretében ütköztek meg a játékosok. Az Eminescu parkban levő Gloria pályákat nagyszámú közönség látogatja, ami érthető is, hiszen Arad legkiválóbb teniszjátékosai mérkőzések erejüket Timiş-Temes, Caraş-Krassó, Hunedoara-Hunyad és Severin-Szörény megyék országos viszonylatban is kitűnő játékosai. Péntek délután megérkezett Ungár is, aki elsőnek Isztraival került össze. A pályát, ahol a két játékos küzdött egymás ellen a közönség sűrű sorokban vette körül. Hol Ungár, hol pedig Isztrai fognak és ütnek vissza nehéz labdákat, amiért igen sokszor nagy tapsot kapnak. Kiválik a mezőnyből Ungár nagyszerű stílusa. Előzőleg a Farkas-Vlad mérkőzést izgatta végig a közönség, majd átvonultak a szomszédos pályára ahol az Ungár-Isztrai mérkőzést bonyolították le. A rekkenő hőségben a játékosokról csurog a víz, míg a közönség napernyők és kabátokból rögtönzött „sátorok” alá menekül. Helyét azonban senki sem hagyja el, hanem végig drukkolja a mérkőzéseket. A nézők közül sokan a pályát szegélyező fák árnyékába húzódnak és onnan nézik a versenyt.

Farkas nagyszerűen kezd és előnyre tesz szert, amelyet végig meg is tartott, végül a Vlad elleni mérkőzését küzdelem után nyerte meg. Estére, amikor a nap már nem tűz olyan erősen elegáns gép-kocsik állanak meg a pálya bejáratánál. Most érkezik a közönség zöme. Azok, aki a délután a strandon töltötték, most a Gloria pályára látogattak el, hogy szemtanúi legyenek az izgalmas mérkőzéseknek, valamint az aradi játékosok szép teljesítményének. Dabiciu Ioachim tanár fáradhatatlanul szaladgál, rendez és rendelkezik. A játékosok és az egyes mérkőzések pályabeosztását hangszórón hirdeti ki, mire a versenyzők azonnal a számukra kijelölt pályákra vonulnak. Méltó segítőtársa a rendezésben Crâsnic Eugen dr. szövetségi titkár, aki akár csak Dabiciu Ioachim, ha kell rendez és ha kell drukkol egy-egy játékos győzelméért. Amikor a hangszóróból felhangzik a játékosok és a pályák kijelölése, a közönség sietve igyekszik elfoglalni helyét a pálya körül. Magukkal visznek széket, napernyőt, kabátot és türelmetlenül várják a versenyzőket. Az aradi egyesületek vezetői is eljöttek, hogy játékosaikat győzelemre buzdítsák. Szombaton és vasárnap, amikor a döntő játszmákra kerül majd a sor, előreláthatólag még nagyobb közönség jelenik meg a kellemes Mures Maros parti pályákon, hogy a játékosokat mind nagyobb teljesítményre buzdítsa.

A második nap részletes eredményei a következők:

— Mi lesz július 15.-én, miért izgulnak annyira az emberek?

— Az Állami Sorsjáték I. osztályának a húzása

— Siessünk akkor mi is a sorsjegyarudába, vásároljunk mi is sorsjegyet

Az AURORA fiókjai utjába esnek. Ott honol a szerencse. Fiókjainál vásárolt sorsjegygyel milliomos lesz.

A XVII. sorsjáték I. osztályának A HUZÁSA JULIUS 15.-én

Férfi egyes: Gábor w. o. Watz w. o. Crâsnic dr. w. o. Albert—Pascuțiu II. 6:0, 6:0, Farkas—Vlad 6:4, 6:3, Barta—Tancoş 6:1, 6:3, Somio—Szumerey 6:0, 6:1, Wexler—Fehér 6:1, 6:3, Ungár—Isztrai 6:1, 6:3.

Férfi egyes másodosztály: Tunei—Gitta I. 6:2, 6:4, Isztrai—Hilbert 6:2, 6:2, Deme—Mascan 6:2, 6:4, Margittay—Vitos 7:5, 6:1, Weber I.—Pascuțiu I. 6:1, 6:3, Deme—Visnitchy 6:2, 4:6, 6:4, Piláth—Olosz I. 6:4, 8:6, Kardos—Gubitza 6:4, 6:2, Pascuțiu II.—Weber I. 6:2, 6:3, Kelly—Glanz 6:3, 7:5.

Női egyes első osztály: Dombora—Erlitz 6:1, 6:0, Kelemen—Eftimiu 6:4, 6:2, Crâsnic dr.—né w. o.

Női egyes másod osztály: Stieger—Molnár 6:1, 6:1, Hönig—Institoris 6:1, 6:0, Földessy—Eftimiu 6:1, 6:2, Dombora—Stieger 6:3, 7:5, Irgl—Földessy 6:2, 6:2.

Férfipáros: Gitta—Pascuțiu II.—Margittay—Kelly 4:6, 6:2, 8:6.

Férfipáros másodosztály: Tomi—Visnitchy—Deme—Limbeck 3:6, 6:4, 7:5, Olosz I.—Olosz II.—Lőcs—Neumann 6:4, 7:5, Isztrai—Vitos—Herbstein—Hilbert 6:2, 6:3.

Vegyespáros első osztály: Crâsnic—Crâsnic—Weininger—Hönig 6:4, 4:6, 6:3, Farkas—Rödler—Tancoş—Halmageanu vegyespáros mérkőzésből csak az első szettet játszották le, a mérkőzést ma folytatják.

Vegyespáros másodosztály: Limbeck—Kelemen—Herbstein—Ferenczy 6:0, 6:1. A CAA versenyzői könnyen győztek.

Fü-iffjusági verseny: Gubitza—Endrődy 6:2, 6:2, Orbán—Hass 6:2, 6:2, Török—Sebestyén 6:3, 6:1, Török—Orbán 6:4, 6:4, Lőcs—Caracioni 6:3, 6:4, Löwinger—Herbstein 6:1, 6:0, Löwinger—Lázár 4:6, 6:4, 7:5, Löwinger—Neumann 5:0, 6:3, Weinstock—Krammer 7—5, 10—8. A nap legelkeszredettebb mérkőzése, amelyet végül Weinstock nyert meg. Kardos—Weinstock 6:1, 6:1.

Leány-iffjusági verseny: Földessy—Frank 6:1, 6:1, Guttman—Pascuțiu 6:4, 6:3.

Románia válogatott csapata Egyiptomba kapott meghívást. Tilea Viorel a román labdarugószövetség elnöke magánaton egy ajánlatot kapott Egyiptomból, amelyben a válogatott csapatot tőlre Kairóba hívják. A Szövetség abban az esetben, ha ez a meghívás az egyiptomi szövetség részéről hivatalosan is megjön, elfogadja az ajánlatot.

Még valamit a kupáról...

Az első forduló folyamán öt ól tizenegyesből esett. Ebből hármat az olaszok, egyet-egyet a Slavia és a Rapid rugott.

A csehszlovák Slavia mindkét mérkőzését megnyerte. A Genova, Rapid, Ripensia, Ambrosiana, Juventus, Kladno, Ferencváros, Zsidenicze, Milan, HASK, Újpest győztek otthonukban.

Otthon döntetlenül játszottak: Hungária, Kíspeszt, Sparta.

Otthonában kapott ki a Beogradsky.

Eddig két országos bajnok esett ki: a Sparta és a HASK.

Kik nyerték eddig a kupát? 1927-ben Spárta, 1928-ban Ferencváros, 1929 Újpest, 1930 Rapid (Bécs), 1931 Vienna, 1932 Bologna (döntő nélkül), 1933 Ausztria, 1934 Bologna, 1936 Ausztria, 1937 Ferencváros. 1938: —?

Az eddigi kupagyőztesek közül az idén hárman indultak a Ferencváros, amely tovább jutott, a Spárta és az Újpest, amelyek az első fordulóban kiestek.

A RIPENSIA IS ELUTAZOTT A FŐVÁROSBÁ. A Timişoara-temesvári csapat péntek reggel elutazott Bucureşti-be. A vezetőség a csapatot még nem állította össze, de szó van arról is, hogy Schwartz is játszani fog és pedig Ciolac helyén a balösszekötő poszton. Így tehát a Milánóban szereplő csapat küzd a Ferencváros ellen Ciolac kivételével.

NEGYVENEZER LEI JUTALMAT KAPNAK FEJENKÉNT A RIPENSIA JÁTEKOSAI, HA KIVERIK A FERENCVAROS CSAPATÁT A KK-BÓL. A Ripensia vezetősége fejenként negyvenezer leies jutalmat tűzött ki a játékosoknak, ha sikerül kiverniük a Ferencvárost a Középeurópai Kupából. Ebből is látható, hogy az ex-bajnok csapat milyen komolyan készülődik a vasárnapi mérkőzésre. Ha a fiuknak sikerül ezt a bravurt megcsinálniuk, úgy a Ripensia az újabb két mérkőzésen bőségesen kárpótolja magát anyagilag is.

A VENUS NÉMETORSZAGBA KAPOTT MEGHIVÁST. A fővárosi csapat hosszabb idő óta folytat tárgyalásokat német csapatokkal, amelyeknek eredményeképpen 1939. januárjában Breslauban vagy Hamburgban játszik a Venus, míg december 25-én Frankfurtban bonyolít le egy mérkőzést.

JULIUS 27-ÉN ÜL ÖSSZE A COMITETUL FEDERAL. A Comitetul Federal Tilea Viorel elnök és Luchide Octav nyilatkozata szerint július 27-én ül össze. Előzőleg egy zártkörű ülés tartanak, amelyen megtárgyalják a főülés elé terjesztendő új labdarugószabályzatot.

PÁRISBAN MÁR VETITETTÉK A JOE LOUIS—SCHMELLING MÉRKŐZÉST. A francia fővárosban lepergették a néger és a német ökölvívó közötti mérkőzést és ezzel kapcsolatban Paris Soir megjegyzi, hogy a filmen nagyszerűen kivehető, hogy Joe Louis ütése minden ellenkező híresztelések ellenére szabályosak voltak. Amikor már Schmelting teljesen „ki volt”, akkor kapott ütést a veséjére. A filmet lassítva 12 percig forgatták, úgy hogy a közönség a mérkőzés minden mozzanatát figyelemmel kísérhette.

BARÁTKY NEM MEGY EL A RAPIDBÓL. A fővárosi sportlapok megkérdezték a vasutas csapat vezetését és magát Barátkyt is, hogy mi igaz abból, hogy eltávozik csapatából és a ploegtii Tricolorban fog tovább működni. Ugy a vezetőség, mint a játékos is a leghatározottabban cáfolják ezt a hírt. Barátky kijelentette, hogy már Budapesten is sérülten játszott, éppen ezért nem is vállalta a Bucureşti játékot.

BÜRGER ÓHAJÁRA JÁTSZAK A VENUS-PÁLYÁN A RIPENSIA—FERENCVAROS KK-MÉRKŐZÉST. A Ripensia vezetősége előzőleg úgy tervezte, hogy az ONEF stadionban rendezi meg a KK-mérkőzést, azonban még Milánóban megbeszélést tartott Bürgerrel a csapat kapitányával, aki arra kérte Lázár Cornel dr. elnököt, hogy a mérkőzést még anyagi áldozatok árán is a Venus-pályán rendezzék meg, mert annak a talaja sokkal jobb, mint a stadioné. A Ripensia meghozta ezt az áldozatot is, mert természetes, hogy a Venus-pályára sokkal kevesebb néző fér be, mint a stadionba, így a bevétel is csökkenni fog.

A VILÁGBAJNOK BUDGE—MAKÓ PAR PRÁGÁBAN IS CSAK FÉLSIKERT ÉRT EL. Prágából jelentik: A világhírű amerikai teniszgöngye budapesti szereplése után a Budge—Makó pár Prágában is félsikerral szerepelt a cseh teniszbajnokság során. Budge csak 5 szettes küzdelem után győzött Drobleny ellen még pedig 6:4, 6:4, 6:8, 5:7 és 6:2 arányban. Makó 6:4, 6:2, 4:6, 1:6 arányban játszott a cseh Malackekkel szemben, aki az ötödik szettet, amelyben Makó 5:2 arányban vezetett feladta.

KÖZGAZDASÁG

A behozatal megkönnyítésének jegyében

Ujjászervezték a külkereskedelmi rendszert

Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter érdekes nyilatkozata a most megjelent új rendeletéről. A harmadik évnegyedre szóló behozatali keretek megállapításán dolgozik a nemzetgazdasági minisztérium

București, július 8. Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter, az ország gazdasági életének kitűnő, higgadt és széles látókörű irányítója sajtónyilatkozatban ismertette azt az új rendeletéről, amely lényegesen módosította a külkereskedelmi rendszert, mégpedig a behozatal megkönnyítésére való különös tekintettel.

A román ipar és kereskedelem — mondotta a miniszter —, amelynek csekélyebb az ellenállási ereje, mint a külföldi szerveknek, több támogatást igényel, hogy helyt állhasson a súlyos megpróbáltatásoknak, amiken keresztül megy. A kormány ezért a régebbi intézkedéseken kívül, újabb ilyenirányú, célszerű rendszabályokat hozott. A folyó év március 11-i királyi rendeletben előírt intézkedéseket, amelyek számos, a komoly kereskedelem kárára elkövetett visszaélést vetettek véget, szükségesnek tartottuk újabbakkal kiegészíteni. Így

az ipar és kereskedelem a legmegfelelőbb időben állíthatja magát nyersanyagokkal és más cikkekkel, amikre szüksége van.

Tekintettel arra, hogy a külföldi iparágak túlterheltek és nem tudnak idejében szállítani a román kereskedőknek, az az álláspontra érvényesült, hogy

a behozatali engedélyek érvényét a gépek és felszerelési tárgyak esetében 6-ról 9 hónapra emeljék fel.

Lehetővé tettük a behozatali engedélyek érvényének további hat hónappal való meghosszabbítását az eddigi három hónappal szemben az indokolt esetekben. Mivel bizonyos gépek és felszerelési tárgyak leszállításának idején olyan módosítások állhatnak elő, amelyek megváltoztatják az eredeti súlyt és értéket,

intézkedés történt, hogy minden iparág számára a bizonyító iratok alapján súlybeli és értékbeli emelések engedélyezhetők.

Maximális időpontokat állapítottunk meg, amelyek határában belül kell a behozatali eszközöket, 12 hónapot az árucikkek és 15-öt a gépek számára. Egyidejűleg lehetővé tettük, hogy az igazoló okmányokkal ellátott kéréseket az engedélyek érvényének lejártá után is be lehessen nyújtani, tehát 6 hónapig árucikkek és 9 hónapig gépek számára. Ilyen szellemben segítjük a kereskedelmet és ipart, hogy időt takarítsunk meg a kereskedelemben, elkerüljük a felesleges formalitásokat.

Intézkedés történt arról is, hogy

ha bizonyos árucikkek az engedély érvényének lejártá után számított 30 napon belül érkeznek meg a vámkirendeltséghez, az minden további formalitás nélkül elváromható.

Az egyszerű kiadott engedélyeket nem lehet módosítani érték, vagy mennyiség szempontjából. Kivétel csak abban az esetben tehető, ha a behozatali engedélyben jelzett cikk más vámcikkely alapján illetékeztethető, mint az engedélyben beírt. A külkereskedelmet rendszabályozó hivatal hozzájárulhat ilyen módosításokhoz. Ezen előnyökön kívül, ha a rendelkezési állomány helyzete megengedi, a keretek megállapítása után

engedélyezhető a szállító ország megváltoztatása is,

kiterjesztve így az illető kérvényezők behozatali lehetőségeit.

Az új intézkedések hivatása a nemzetgazdaság megfelelő menetét biztosítani. Együttal

hivatva vannak mentesíteni az államot az ország nevére annyira káros államadósságok felhalmozásától

és lehetővé tenni a transzfert, bizalmat keltve a külföld előtt országunk iránt. Ezen intézkedések keretében az is szükséges, hogy semilyen behozatal ne történhessen előzetes engedély nélkül. Ezért az importőrök által sokszor hivatkozott ok, hogy az áru már megérkezett a vámhoz, nem fogadható el.

A megérkezett áru az importőr számlája terhére és kockázatára őrizhető meg, ha diszponibilitás, vagy behozatali keret hiányában az engedély nem adható meg.

Más megzavarító intézkedést azon szankciók képeznek, amiket ama kereskedőkkel szemben alkalmazunk, akik nem tesznek eleget a Banca Naționala iránti kötelezettségüknek. A megtorló intézkedések alkalmazására 15 napos előzetes felszólítás után kerül sor. Ha ezen idő alatt az illetők nem tesznek eleget kötelezettségüknek, azonnal folyamatba helyezik a megtorlásokat.

Véto-jogot biztosítottak a kereskedelmi és iparkamarák mellett működő kormánybiztosoknak

Megjelent a kamarai kormánybiztosok működéséről intézkedő rendeletéről

București július 8. Szerdán aláírásra került az új rendeletéről, amely a kereskedelmi és iparkamarák, valamint ezeknek szövetsége mellé kirendelt kormánybiztosok kinevezéséről, működéséről és feladatairól intézkedik. A rendeletéről magyará-

zata hangsúlyozza, hogy a kormánybiztosok kinevezése azért szükséges, mert a kereskedelmi és iparkamarák működését egységesíteni kívánják az ország általános gazdaságpolitikájának jegyében. Az új rendszer megteremtése majd a szoros együttműködést az ország valamennyi kereskedelmi és iparkamarája között. A törvény első szakasza értelmében

az ország összes kereskedelmi és iparkamarái, valamint a kamarák szövetsége mellett kinevezett kormánybiztos működik a jövőben,

akiket a nemzetgazdasági miniszter rendelettel nevez ki. A kormánybiztosok — akik hivatalba lépésük alkalmával esküt tesznek, — olyan személyek lehetnek, akiknek jogosult a kamarai tagságuk s akiknek szoros kapcsolataik vannak a helyi és általános gazdasági élettel. Felsorolja a törvény a kormánybiztosok hivatásának részleteit, jogait és kötelezettségeit, amelyek között az a jog is szerepel, hogy

ha valamely határozatot a kormánybiztos törvényellenesnek, az állam felsőbb érdekeivel ellentétesnek minősít, felfüggesztheti a határozat gyakorlati alkalmazását

és nyomban jelentést kell tennie a miniszternek. A minisztérium azután legkésőbb tíz nappal a jelentés kézhezvétele után köteles dönteni, addig azonban a határozat érvénye függőben marad.

Negyedévenként részletes jelentést kell a kormánybiztosnak készítenie a maga működéséről s ebben a jelentésben fel kell tüntetnie minden esetleges szabálytalanságot, ami a kamara működése során felmerült. A kormánybiztosok havonként javadalmaztatnak a kamara és a kamarák szövetségének költségvetése terhére, mégpedig a minisztérium által jóváhagyandó összeggel.

A nyár szenzációja!

Gondtalanul akar nyaralni?

Utazzék 2 vagy 4

hétre Olaszországba

szenzációsan olcsó nyaralási akciónkkal

Részvételi díjak 2 hétre: Abbazia v. Laurana 6350 Leitől
Venezia, Lido 9700 Leitől
Róma, Firenze, Venetia, Riccione 9650 Leitől
San Remo 9360 Leitől

(Lőkösházától-Lőkösházáig utazás, lakás, ellátás, vízumok, borralalók) Rendezi a Dacia menetjegyiroda Oradea, felvilágosítások: Hirlap kiadóhivatala. Európa menetjegyiroda (Sándor könyvkereskedés)

Bulgáriát nem köti politikai egyezmény külföldi hatalmakhoz

Szófia, július 8. A bolgár királyi trónbeszédre adott válaszfelirat feletti vitában felszólalt Kiossai-wanov bolgár miniszterelnök s nyilatkozott a külpolitikai helyzetről. Kijelentette, hogy a bolgár kormánynak az a legelső célja, hogy az ország határait minden eshetőséggel szemben megvédje. Bulgária jó viszonyt tart fenn a szomszédaival és a nagyhatalmakkal. A kormány igyekszik minden európai állammal szilárd gazdasági kapcsolatokat fentartani. A bolgár kormány független politikát folytat és semmiféle politikai egyezmény nem köti Bulgáriát külföldi hatalmakhoz. Csakis ennek a politikának köszönhető, hogy a bolgár nép nincs kitéve veszélynek és nincs kitéve annak sem, hogy külföldi érdekekért a vérét ontsa.

Négyszázkilencvennégy ezer vagon buza termelt az idén az országban

București, július 8. A mezőgazdasági minisztérium statisztikai osztályának kimutatása szerint az egyes ország részek búzatermése a következő: Basarabia 92 ezer vagon, Bucovina 5 ezer vagon, Transilvania 153 ezer vagon, ókirályság 244 ezer vagon. Az egész ország termése ezévből 494 ezer vagon. Hektáronként átlagban 14 mázsa hozama volt a bevetett területnek, szemben a múltévi 11 mázsával.

Visszavonták a tantestületekben legutóbbi történet áthelyezéseket

București, július 8. A nemzetnevelésügyi minisztériumban a főtisztviselők körében változás állott be. Dascovici iasii egyetemi tanárt a minisztérium vezértitkárává, Stanciu Stoiant az elemi iskolai oktatási vezérigazgatójává és Verghil Sihit vezérigazgatóvá nevezték ki. A minisztériumban egyébként jelentős reformokat vezetnek be és személyi változások lesznek az egyes tankerületi vezetőségekben. Az újítások alkalmazása során végleges formába öntötték a tankönyvmonopóliára vonatkozó törvényt is. Két évi időtartamra felfüggesztették állásuktól: Ionescu, Gazdaru, Dragos, Protopescu, Radu Meitani, Grigore Criștescu és Luca Teodoriu egyetemi tanárokat és aláírták azt a törvényrendeletet is, amelyvel visszavonják a tantestületben történt áthelyezéseket, továbbá szabályzatokat írnak elő a tanfelügyelők részére. Több egyetemi tanárt is nevezték ki a fővárosi egyetemek különböző fakultásaihoz.

Nagy élénkség a newyorki és a londoni tőzsdén

London, július 8. A newyorki tőzsdén a csütörtöki forgalom megközelítette a 8 millió darabot. Londonban ugyancsak tartós áremelkedés várható. A londoni tőzsdetagság ára 600 fontról 1500 fontra emelkedett. A nagyarányú élénkség a legközelebb létrejövő angol-amerikai kereskedelmi szerződésnek tudható be, amely erősen emelni fogja a két nagyhatalom között az áruforgalmat.

Bíróság elé állítják Litvinov feleségét

Koppenhága, július 8. A Politikén szerint Litvinov szovjet külügyi népbiztos, amikor megtudta, hogy a berlini és a varsói szovjetköveteket elfogták, visszaküldte Sztalinnak a kommunista párt igazolványát és kijelentette, hogy türethetetlennek találja a GPU főnökének, Jezsovna a magatartását. Sztalin ezután felszólította Litvinovot, hogy váljék el sürgősen feleségétől, ami állítólag már meg is történt. Litvinov népbiztos feleségét Szibériába száműzték és megengedték neki, hogy az ottani egyik angol intézetben órákat adjon, mivel Litvinovné angol származású. Itt azonban hamarosan újabb intézkedéseket tettek ellene, megfosztották állásától, mert az angol módszereket feltűnően dicsérte. Azóta a volt népbiztosnét házi őrizetben tartják. Jezsov állítólag azt követeli, hogy Litvinovné állítsák bíróság elé...

A Szovjet is elfogadta az angol semlegességi tervet

Keddre várják a spanyol válaszokat a be nem avatkozási bizottság javaslataira

LONDON, július 8. A londoni szovjet ügyvivő ma közölte a be nem avatkozási bizottság elnökével, Plymouth lorddal, hogy a szovjetkormány csatlakozik a spanyolországi önkéntesek elszállítására vonatkozó angol tervhez. Mint ismeretes a bizottság legutóbbi ülésén a szovjetmög-bizott kormánya hozzájárulásától tette függővé az angol tervhez való végleges csatlakozást.

Csalódás Rómában az angol-olasz egyezmény ratifikálásának késedelméért

Páris, július 8. Ma délelőtt a kormány tagjai Lebrun elnök vezetésével államtanács ülést tartottak, amelyen megtárgyalták a külpolitikai helyzetet. Francia külpolitikai körök szerint a franciák keddre várják a spanyol válaszokat a benemavatkozási bizottság javaslatai ügyében. Párisban ezenkívül úgy vélik, hogy

a palesztinai zavargások olasz tevékenységre vezethetők vissza.

A párisi lapok szerint Olaszország nyomást akar gyakorolni Angliára. Az angol-olasz szerződés nyugvópontjára jutott ugyan, de a parla-

ment azt egyelőre nem tárgyalta le és jóváhagyására legfeljebb csak novemberben kerülhet a sor. Ez Olaszországban kétségtelenül nagy csalódást keltett és a londoni olasz nagykövet emiatt már ki is fejezte elégedetlenségét.

Hivatalos jelentés közli, hogy a Daladier-kormány határozata folytán a német határ közelében új francia katonai körzetet állítanak fel, amelynek központja Epinal város lesz. Az új katonai körzet felállítását a nemzetközi helyzetben az utóbbi években beállott mélyreható változásokkal indokolják meg.

A jövő hétre elkészül a csehszlovák kormány nemzetiségi statutuma

A törvényjavaslat augusztusban kerül a törvényhozás elé

Prága, július 8. A kormány által kidolgozott nemzetiségi statutumot e hét végére teljesen elkészítik. Az alkotmányjogi bizottság a javaslat 15 pontját megváltoztatta és

a tervezetet a kormány a jövő héten nyújtja át a szudéta-német párt vezetőségének.

A csehszlovák minisztertanács és a kormány hatos bizottsága majdnem megszakítás nélkül tárgyalja a tervezetet és Hodzsa Milán miniszterelnök ezért halasztotta el vidéki körutját.

Prágában úgy tudják, hogy a törvényjavaslat legfeljebb augusztus 20-ig a parlament elé kerül. Hosszabb vitára lehet számítani, tekintettel arra, hogy a javaslat következtében az alkotmány is módosításra szorul. Ezért azt hiszik, hogy a vita legalább is három hétig elhúzódik. Ha azonban a parlament megszavazza a törvényjavaslatot és a szudéta-német párt azt nem fogadja el, akkor súlyos válság fenyeget és ebben sok függ majd attól, hogy Németország milyen álláspontot foglal el.

HENLEIN BERLINBEN JART

Konrád Henlein szudéta-német pártvezér tegnap Berlinbe érkezett, ahol a délelőtti órákban a mezőgazdasági kiállítás tekintetében az alkotmány a szudéta-németek is állítottak fel pavillont.

Henlein ma érkezett vissza Csehszlovákiába és hír szerint a szudéta-német vidéken tartózkodik. A csehszlovák hatóságok betiltották a szudéta-német párt vasárnapra tervezett waldstadti nagygyűlését.

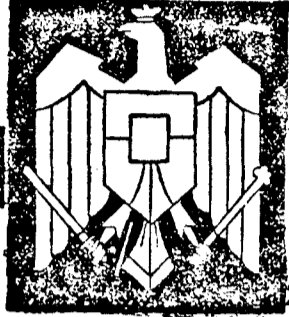
Reichenbergben az újonnan megalakult városi tanács ma Rohm Edét, a szudéta-német

párt tagját 33 szavazattal polgármesterré választotta. A szociáldemokraták és a kommunisták üres szavazó cédulával szavaztak.

Prága, július 8. Ma ismét incidens játszódott le Prága egyik forgalmas uccájában. Ismeretlen egyének megtámadták Henlein helyettesének gépkocsivezetőjét. A sófórt letéperték a földre, majd pedig súlyosan bántalmazták. Végül is a megtámadott elmenekült és az egyik villamosra ugrott fel. Az ismeretlenek ekkor a villamoskocsi ellen intéztek támadást és amikor a rendőrség emberei megjelentek a helyszínen, szétszéledtek. A gépkocsivezetőt kórházba szállították, ahol megállapítást nyert, hogy különböző könnyebb természetű sérüléseken kívül csonttörést szenvedett.

SZÜLLŐ GÉZA JAVASLATAI A NÉPSZÖVETSÉGI LIGAK UNIÓJA ELŐTT

Koppenhága, július 8. A Népszövetségi Ligák Uniója most tartja közgyűlését Koppenhágában. A romániai magyarokat báró Josika, míg a csehszlovákiai magyar kisebbséget Szüllő Géza képviseli. Szüllő Géza a közgyűlés mai, első napján felszólalt és többek között indítványozta, hogy az abessziniai hódítás elismerését vegyék le a napirendről, mert ez a kérdés most nem időszerű. Ugyancsak felszólalt a csehszlovákiai magyarság megbízottja a kisebbségi bizottság ülésén és követelte, hogy a „kisebbségi védelem” szót a „nemzetiségi védelem” kifejezéssel helyettesítsék. A bizottság rövid vita után elfogadta Szüllő Géza javaslatát.

LATJA AZT A VILLÁT?

Sohasem gondoltam volna, hogy valaha az enyém lehessen!

JULIUS 15.-ére

amikor a XVII. sorsjáték I. osztályának a húzása lesz, vásároljon sorsjegyet a

A véletlen úgy akarta, hogy jótsszam a sorsjátékon és nyerjek. A szerencse-sorsjegyet a DACIA sorsjegyarudánál vásároltam

DACIA

SORSJEGYARUDÁTÓL

szólt és többek között indítványozta, hogy az abessziniai hódítás elismerését vegyék le a napi-rendről, mert ez a kérdés most nem aktuális. Ugyancsak felszólt a csehszlovákiai magyarság megbízottja a kisebbségi bizottság ülésén és követelte, hogy a paktumban a "kisebbségvédelem" szót a "nemzetiségi védelem" kifejezéssel helyettesítsék. A bizottság rövid vita után elfogadta Szüllő Géza javaslatát.

Ujabb bünper indul Bosel ellen

Bécsből jelentik: A Reichspost, amely az osztrák postatakarék (Postsparkassa) jogutódja, a bécsi polgári törvényszékhez beadványt intézett és újbóli vizsgálatot kért Bosel Zsigmond ismert bécsi bankár ellen 1933-ban meghozott ítéletében azon indokolással, hogy az 1933-ban hozott ítélet tulenyhe és Bosel azt csak hamis tanuvalomásokkal tudta elérni. A bankárt — mint ismeretes — az Anschluss után letartóztatták és Steinban őrzik.

Az angol történelem legnagyobb személyi drámája

Londonból jelentik: Az utóbbi évek legszenzációsabb cikksorozatát most kezdi közölni a Sunday Dispatch. A jelenlegi windsori herceg, Anglia volt uralkodójának életéről szól ez a cikksorozat, amely tulajdonképpen a „The Windsor Tapestry” című könyv kivonata. Az utóbbi évek legsűrűbben megvitatott és sok esetben bírálat tárgyává tett könyvről van szó, amely VIII. Edward volt angol király ifjúságáról, uralkodásáról, házasságának történetéről és lemondásának körülményeiről szól. A könyv szerzője a glasgowi egyetem volt lord-rektora, Compton Mackenzie, aki mintegy ötven más könyv megírásával tette ismertté nevét. Az eredeti mű kivonatát a Sunday Dispatch cikksorozat formájában közli.

A lap a nevezetes cikksorozatot beharangozó cikkében közli, hogy csak a könyv kivonatát közzölheti, mert az eredeti mű 270 ezer szóból áll, tehát kerekén ezer oldalnyi terjedelmű. A cikk hangoztatja, hogy a cikksorozat közlésével fel akarják világosítani az angol népet az angol történelem legnagyobb személyi drámájának körülményeiről. A könyv előszava többek között a következőket írja: A királynak magának, a jelenlegi uralkodópárnak és Mary anyakirálynénak köszönhető, hogy az ország nem szenvedett még többet az uralkodó lemondása miatt.

Megtámadták Prágában egy német politikai sófförjt

Prágából jelentik: Pénteken ismét incidens játszódott le Prága egyik forgalmas uccájában. Ismeretlen egyének megtámadták Henlein helyettesének gépkocsivezetőjét. A sóffört leteperték a földre, majd pedig súlyosan bántalmazták. Végül is a megtámadott elmenekült és az egyik villamosra ugrott fel. Az ismeretlenek ekkor a villamoskocsi ellen intéztek támadást és amikor a rendőrség emberei megjelentek a helyszínen, szétszéledtek. A gépkocsivezetőt kórházba szállították, ahol megálapítást nyert, hogy különböző könnyebb természetű sérüléseken kívül csonttörést szenvedett.

Az új nyelvrendelet értelmében

Jugoszláviában a rendőrségeken és alsófoku közigazgatási hatóságokon teszik a tisztviselők részére kötelezővé a kisebbségi nyelvek ismeretét

Hírt adtunk már a jugoszláv kormány nyelvrendeletéről. A szabadkai „Napló” a következőket írja a kérdésről:

Dr. Korosec Anton belügyminiszter nagyfotossága és a jugoszláviai nemzeti kisebbségek szempontjából igen jelentős rendeletet irt alá. A rendeletet, amely 20.217 sz. alatt jelent meg és amelyet a belügyminiszterium hivatalosan is nyilvánosságra hozott, már megküldték az alsóbbfoku közigazgatási hatóságokhoz, így a szabadkai fősolgabíróshoz, a rendőrfőnökséghez, valamint Szabadka város vezetőségének is.

A rendelet célja az állami tisztviselők nyelvtudásának kiszélesítése, az egyes vidéken használt kisebbségi nyelvek szempontjából.

Azok a tisztviselők, akik már ismerik a kisebbségek nyelvét az előléptetésnél előnyben részesülnek, azok pedig, akik még nem ismerik, kötelesek azt megtanulni, amennyiben nem akarják, hogy fogyatékos nyelvtudásuk szolgálati minőségüknek negatívumnak számítson.

A belügyminiszter rendeletének igen érdekes indokolása van. Az indokolás szerint az alsófoku közigazgatási hatóságok állandó kontaktusban vannak a néppel és így olyan vidékeken, ahol népkisebbségek is élnek, az állami igazgatás közegei csak úgy tudnak maradéktalanul eleget tenni az állam és a szolgálat érdekeinek, ha ismerik az ügyfelek nyelvét. A jó közigazgatásnak első és alapfeltétele a nyelvtudás.

A rendelkezés felsorolja, hogy Vojvodinában a magyar, a német, illetve a román azok a nyelvek, amelyeket a közigazgatási tisztviselőknek, saját érdekükben, három éven belül el kell sajátítani, amennyiben azt akarják, hogy az előléptetésnél ezen a vidéken előnyt szerezzenek. Kimondja a rendelet azt is, hogy a jövőben a szolgálati áthelyezéseknél tekintetbe kell venni azt a körülményt, hogy az áthelyezett tisztviselő ismer-e azt a nyelvet, amelyet használnak azon a vidéken, ahova áthelyezték. A szolgálati lapokon viszont a jö-

vőben állandóan nyilván kell tartani, hogy milyen nyelveket ismer az állami tisztviselő.

Az új rendeletet elsősorban a rendőrhelyhatóságoknál és az alsófoku közigazgatási hatóságoknál léptetik életbe. A rendelet, amelyet a magyar kisebbség is a Stojadinovic-kormány liberális kisebbségi politikájának újabb eredményeként könyvelhet el, nagy örömet keltett a jugoszláviai magyarság körében.

Megkezdődött Kopenhágában a Népszövetségi Ligák Uniója közgyűlése

Kopenhágából jelentik: A Népszövetségi Ligák Uniója most tartja közgyűlését Kopenhágában. A romániai magyarokat báró Jósika, míg a csehszlovákiai magyar kisebbséget Szüllő Géza képviseli. Szüllő Géza a közgyűlés mai első napján fel-

Román sportkedvelők!

A július 17-i

RIPENSIA-FERENCVÁROS

KÖZPEURÓPAI KUPAMÉRKOZESRE

3 NAPOS SPORTVONAT INDUL BUDAPESTRE

UTLEVÉL NÉLKÜL csak egy személyazonossági igazolvánnyal

Aradról indulás július 16-án, szombaton délelőtt
Budapestre érkezés délután
Budapestről vissza július 18-án, hétfőn éjjel
Aradra érkezés kedden hajnalban

Az utazás ára 1.320. — lei, Pullman-vagonokban, számozott ülőhelyekkel és tribün-belépőjeggel a mecsre.

Az utazásra beiratkozni július 13, szardán este 7 óráig lehet a

WAGONS-LITS/COOK és az EUROPA Menetjegyirodákban, Aradon

VÁSÁROLJON IDEJÉBEN SORSJEGYET A

COLECTURA OFICIALĂ ȘI A OFICIILOR RURALE P. T. T.

Fiókjainál. — XVII. sorsjáték, I. osztály

Arad, str. Bratianu No. 3. Telefon: 21-89

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Az aradi fűszerkiskereskedők az új szesz-törvény egyes szigorú rendelkezéseinek enyhítését kérik

A szerzett jogok további tiszteletbentartását szorgalmazzák
Csak a falvakra vonatkozik az 1932. előtt kiadott italmérési engedélyek új árlejtés alá bocsátása

Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa, amely Engel Gyula vezetése alatt működik, behatóan foglalkozott a június 16-án megjelent új szesz-törvény intézkedéseivel, amely az eddig érvényben volt szesz-törvény számos olyan rendelkezését is módosította, amelyek a szerzett jogokat érintették.

Az egyik lényeges változás, amely az italmérőket, főképpen pedig a falusiakat közelről érinti, a következő:

Változást szenvedett ugyanis a szesz-törvény 176. paragrafusa, amelynek harmadik pontja helyett most új rendelkezést léptettek érvénybe. Az új intézkedés szerint 1938. október elsejétől kezdve az Ardeal—erdélyi és bucovinai italmérések is — miként az ország többi részeiben lévő — a régi szesz-törvény továbbra is érvényben maradt 180. paragrafusa alapján bírálandók el és kezelendők. Ez a paragrafus pedig úgy intézkedik, hogy az összes italmérési engedélyeket a községi tanácsok árlejtés után adják bérbe, legfeljebb öt évi időtartamra.

Megszűnik a régi szesz-törvény 176. paragrafusának 4. és 5. bekezdésében adott kedvezmény, amely engedélyt adott arra, hogy a régi, 1932. évi szesz-törvény életbeléptekor már meglévő italmérési engedélyek tulajdonosai bizonyos bérlejtés ellenében, működésüket tovább folytathassák és nem kívánta azt, hogy ezeket az italmérési engedélyeket is árlejtés alá bocsássák, vagyis tiszteletben tartotta a szerzett jogokat.

Fontos intézkedés az is, amelynek értelmében hatályon kívül helyezték a régi szesz-törvény 177. szakaszának 2. bekezdését, amely a már létező italmérési engedélyekre vonatkozóan nem kívánta annak a megszorításnak az alkalmazását, hogy a szeszital kimérésére szánt üzlet az iskolától vagy templomtól száz méternél kisebb

távolságra nem működhetik. Így tehát az új törvény rendelkezéseinek megfelelően az érdekeltek — még abban az esetben is, ha eddig zavartalanul működtek — új helyiséget kell bérelniük.

Az Arad és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusa megyei tagjainál érdeklődik majd aziránt, hogy a fentemlített intézkedések az érdekeltek nagy számát érintik-e és abban az esetben, ha meggyőződik róla, hogy azoknak gyors végrehajtása számos kiségzisztencia keresetét veszélyeztet, emlékiratot intéz a pénzügyminiszterhez, akit arra kér, hogy a szerzett jogokat továbbra is vegyék tekintetbe és az új törvény végrehajtási utasításánál alkalmazzanak bizonyos engedményeket.

Egyébként megemlítjük azt is, hogy az 1932. előtt kiadott italmérési engedélyek megsemmisítése és azok 1938. október elsejei hatállyal árlejtés útján történő bérbeadása, kizárólag a falusi italmérési engedélyekre vonatkozik, vagyis a városokban lévő italmérőket nem érinti.

Negyedévenként kötelesek jelentést tenni az iparkamarák kormánybiztosai

Beszámoltunk arról, hogy a nemzetgazdasági minisztérium intézkedése következtében az ország valamennyi kereskedelmi és iparkamarája, ugyancsak a kereskedelmi és iparkamarák szövetsége mellé kormánybiztosot neveznek ki. Az erre vonatkozó törvényrendelet tegnap jelent meg. A törvény szerint a kormánybiztosok feladata a következő lesz:

A kormánybiztos felügyeletet gyakorol abban az irányban, hogy vajjon az illető keres-

kedelmi és iparkamara ténykedése az érvényben lévő törvények és szabályzatok szellemében folyik-e, felügyel arra, hogy az egységes gazdasági érdekeknek maradék nélkül érvényt szerezzenek és hogy a magánosok érdekei is összhangban legyenek az állam magasabb érdekeivel. A kormánybiztos felülvizsgálhatja a kamara költségvetését abból a szempontból, hogy azt az illetékes személyek a kamara gyakorlati jellegű gazdasági aktivitásának szellemében állították-e össze és hogy a költségvetés egyes tételeit a valóságnak megfelelően használják-e fel.

A kormánybiztos résztvesz a kamara valamennyi ülésén. Amennyiben a kormánybiztos úgy találja, hogy a kamara által hozott határozat ellentétben van a törvényes rendszabályokkal, jelentést tesz a nemzetgazdasági minisztériumba, amely köteles 10 napon belül nyilatkozni. Az egész idő alatt a megtámadott határozat végre nem hajtható.

Minden egyes kormánybiztos köteles negyedévenként részletes jelentést küldeni a nemzetgazdasági minisztériumba az illető kamara elmúlt ténykedéséről. Fizetésüket a minisztérium határozza meg és az erre szolgáló összeget a kamara köteles felvenni költségvetésébe.

Ki jogosult a részvénytársaság közgyűlését összehívni, ha az igazgatósági tagok lemondanak?

Elvi jelentőségű döntést hozott az ilfovi törvényszék az érdekes és bonyolult kérdésben

Bucurestből jelentik: Abban a sokat vitatott kérdésben, hogy ki jogosult valamely részvénytársasági alapon működő vállalatnak közgyűlését összehívni — hozott érdekes és elvi jelentőségű ítéletet, döntést az ilfovi törvényszék. — Egyik fővárosi nyomdarászvénytársaság 9 igazgatósági tagja közül hat tag lemondott, mire a vállalat felügyelőbizottságának két tagja rendkívüli közgyűlést hívott össze, az új igazgatósági tagok megválasztására. A közgyűlés összehívása ellen a vállalat elnöke és egyik igazgatója felebbzést nyújtott be a törvényszékhez, amelytől kérte, hogy semmisítse meg a közgyűlés összehívását. Az ilfovi törvényszék sorozatosan elnapolt tárgyalások után most hozta meg érdemi határozatát az érdekes ügyben. A tárgyaláson a közgyűlést összehívó felügyelőbizottsági tagok azzal érveltek, hogy a rendes közgyűlés határozatképtelen volt, mert a 9 igazgatósági tag közül 6 lemondott és így az új igazgatósági tagok megválasztása céljából új rendkívüli közgyűlésnek megtartása volt szükséges. Az új közgyűlésnek az összehívására — ilyen esetben — a kereskedelmi törvénykönyv 186. szakaszának 8. bekezdése értelmében a felügyelőbizottság tagjai a jogosultak.

A felebbzők viszont azzal érveltek, hogy a kereskedelmi törvénykönyv 126. szakasza értelmében, ha az igazgatósági tagok száma hiányos, új igazgatósági tagokat kell behívni (kooptálni), akiket tisztségükben azután a következő közgyűlés megerősít.

A törvényszék hosszas tanácskozás után, elutasította a felebbzést és megállapította, hogy a felügyelőbizottság tagjai (a cenzorok) törvényadta jogukat gyakorolták az új közgyűlés összehívásával. Az összehívás szabályszerű volt és így határozatai is érvényesek és jogerősek.

— Mégis megrendezik a Satumare—szatmári mintavásárt. Satumare—Szatmárról jelentik: A Sfatul Negustoresc választmánya a legutóbbi értekezletén elhatározta, hogy idén saját maga rendezi meg a Satumare—szatmári mintavásárt. Amennyiben a terv megvalósítása elé nem járul különösebb akadály, a mintavásárt augusztus 6-án megnyitják. A tervek szerint a mintavásárt augusztus 20-ig, nagy érdeklődés esetén szeptember 6-ig tartják nyitva. A mintavásár megrendezése érdekében az érdekeltek már érintkezésbe léptek az illetékes hatóságokkal, ahonnan teljes támogatást helyeztek kilátásba. A Sfatul Negustoresc összeköttetésbe lépett a CFR vezérigazgatóságával is annak érdekében, hogy a Satumare—szatmári mintavásár résztvevői részére 50 százalékos vasuti kedvezményt biztosítsanak.

Aradi hetipiaci árak

A mai aradi hetipiacon érezhető volt az, hogy a gazdálkodók az aratással vannak elfoglalva. A piacon általában kevés felhozatal volt és különösen a gabonapiac volt feltűnően gyenge. A város által készített hivatalos árfolyamok a következők:

Gabonapiac: Buza métermázsánként 600—620, tengeri 320—330, árpa 340—400 lei.

Allatvásár: Szarvasmarha 13—15, borjú 20—24, sertés 19—23 lei volt kilónként elősúlyban.

Takarmányiac: Széna métermázsája 100—110, lóhere 120—130, szalma 50—55 lei.

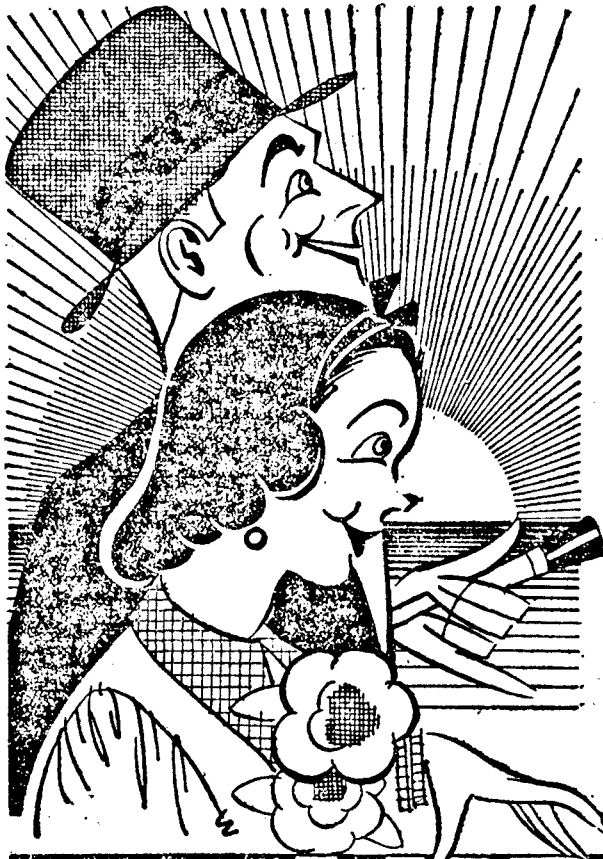
Zöldségpiac: Hagyma 1—2, fokhagyma 1—2, ubjurgonya 3—4, lencse 8—10, zöldbab 6—8, piros paradicsom 25—30 lei kilogrammonként, hegyes zöldpaprika 2 drb. 1 leu, töltényelős zöldpaprika darabja 1 leu, fejeskáposzta 3—6 lei, hónapos retek kötege 1 leu, levesbevaló zöldség köteg 1—2 lei, fejjesaláta 2 darab 1 leu, uborka száza 30—85 lei, kékparadicsom darabja 5—10 lei, csöveskukorica 2—3 lei volt.

Gyümölcsiac: Cseresznye 24—25, meggy 20—25, kajszin 12—18, málna 24—26, alma 6—8, hámozott dió 70—72 lei volt kilónként.

Baromfiiac: Kóvér liba 350—400, sovány liba 80—130, kóvér kacsa 120—200, sovány kacsa 75—95, tyúk 80—110, csirke 25—60, galamb 10—15 lei volt páronként. Tojás darabja 1.30—1.50 lei.

Tejtermékek: Tej literje 4—5, savanyú juhtej 14—16, vaj kilója 60—70, tehénturó 12—14, juhturó 20—22, orda 20—22 lei kilónként, tejfél literje 30—35 lei.

= A forgalmiadó kiszámítása. Bucurestiből jelentik: A gyáriparosok szövetségének közbenjárása eredményeképpen a pénzügyminiszterium úgy határozott, hogy a nyersanyagok után behajtandó forgalmiadót az ettől függetlenül fizetett fix illeték levonásával kell kiszámítani.

— Mi lesz július 15.-én, miért izgulnak annyira az emberek?

— Az Állami Sorsjáték I. osztályának a húzása

— Siessünk akkor mi is a sorsjegyarudába, vásároljunk mi is sorsjegyet

AURORA fiókjai utjába esnek. Ott honol a szerencse. Fiókjainál vásárolt sorsjeggyel milliomos lesz.

XVII. sorsjáték I. osztályának **A HUZÁSA** JULIUS 15.-én

AURORA

SPORT KOZLONY

Szebbnél szebb küzdelmek alakultak ki a kerületi teniszbajnokság második napján Szombaton több számban már elődöntőket játszanak

Az alkerületi tenisz-szövetség rendezésében a Gloria tenisz-pályáin lebonyolításra kerülő teniszbajnoki verseny izgalmas, magasszin vonalú küzdelmeket hozott a második napon is és a kiegyenlített erők pompás játéka gyakran ragadta tapsra a közönséget. A második napi eredményeket alább adjuk:

Férfi egyes I. oszt. I. ford.: Albert—Pascutiú II. 6:0, 6:2. Farkas—Vlad 6:4, 6:3. Izgalmas érdekes küzdelem. Fehér—Weber II. 1:6, 6:0, 6:1. II. ford.: Ungár—Istray dr. 6:1, 6:3. Wechsler—Fehér 6:1, 6:3.

Férfi egyes II. oszt. I. ford.: Kardos—Gubita 6:4, 6:2, Deme—Visnitchi 6:2, 4:6, 6:2. Margittay dr.—Vitos 7:5, 6:1. Weber II.—Pascutiú I. 6:1, 6:3. Piláth—Olosz I. 6:4, 8:6. II. ford.: Gitta—Stern w. o., Istray—Hilbert 6:2, 6:2. Deme—Muscan 6:2, 6:4. Szumerey—Németh 6:2, 6:0. Pascutiú II.—Weber I. 6:2, 6:3. III. ford. Gitta—Szántó 6:4, 6:0. Kelly—Glancz 6:3, 7:5. IV. ford.: Tunei—Gitta 6:2, 6:4.

Férfi egyes ifjúsági: I. ford.: Szumerey—Lassner 6:3, 6:4. Endrődy—Weiszberger 6:2, 6:4. Gubita—Reusz 6:3, 6:2. Orbán—Haász 6:2, 6:3. Török—Sebestyén 6:3, 6:1. Löwinger—Herbstein 6:1, 6:0. Hilbert—Caracioni II. 7:5, 6:0. Weinstock—Kramer 7:5, 10:8. II. ford. Gubita—Endrődy 6:2, 6:2. Löcs R.—Caracioni I. 6:3, 6:4. Löwinger—Lázár 4:6, 6:2, 7:5. Neumann—Reusz 1:6, 6:4, 6:3. Kardos—Weinstock 6:1, 6:1. Török—Orbán 6:4, 6:0. III. ford.: Löwinger—Neumann 6:0, 6:3.

Női egyes I. oszt.: Erlitz—Görög w. o., Kelemen—Eftimiué 6:4, 6:2. II. ford.: Dombora—Erlitz 6:1, 6:0.

Női egyes II. oszt.: I. ford.: Dombora—Katalan w. o., Stieger—Molnár 6:1, 6:1. Högnigé—Institoris 6:1, 6:0. Irgl—Görög w. o., Földessy II.—Eftimiué 6:1, 6:2. II. ford.: Dombora—Stieger 6:3, 7:5. Irgl—Földessy II. 6:2, 6:2.

Női egyes ifjúsági: I. ford.: Földessy—Frank 6:1, 6:1. II. ford.: Guttman—Pascutiú 6:4 6:3. Guttman már a döntőben van

Férfi páros I. oszt.: Pascutiú, Gitta—Margittay, Kelly 4:6, 6:2, 8:6.

Férfi páros II. oszt.: Tomi, Visnitchi—Deme, Limbeck 3:6, 6:4, 7:5. Zirher, Szumerey—Piláth, Lázár 6:1, 6:1. Olosz I., Olosz II.—Löcs, Neumann 6:4, 7:5. Istray, Vitos—Herbstein, Hilbert 6:2, 6:3.

Vegyes páros I. oszt.: Craznic dr.-né, Craznic dr.—Högnigé, Weininger dr. 6:4, 4:6, 6:3. Nagyon szép és izgalmas küzdelem.

Vegyes páros II. oszt.: Kelemen, Limbeck—Ferenczy, Herbstein 6:0, 6:1. Szép játék.

A versenyeket szombaton reggel 7 órai kezdettel folytatják és a harmadik napon még az eddigiekénél is érdekesebb és nívósabb küzdelmekre van kilátás

Ugyar ugy klapabol!

Az Angol FA elhatározta, hogy megszámozzák a játékosokat. A ligaegyesületek ezt helyeslőleg vették tudomásul és állítólag klubmeccseken is kapnak számokat a játékosok. A skót szövetség azonban tiltakozott és a szövetség főtitkára a következőket mondotta:

— A játékosok azt mondják, hogy nem hagyják kinevetetni magukat. Még az angol-skót meccsen sem fogjuk viselni a számokat!

Norvégia boldogságban uszik: futbalcsapatát tudvalévően meghívták Angliába. A mérkőzést valószínűleg november hónap végén Newcastleban, vagy Middlesbroughban tartják meg és a norvégok még e hónap folyamán kijelölik a 25—30 tagú keretet a válogatott számára.

Bécs polgármestere nyilatkozott: — A volt profifutballisták elhelyezése még nem ért véget; nemcsak a „nagy” profik kapnak állást a városnál, hanem a kicsik is

Tilea Viorel szövetségi elnökhöz magánúton érkezett aláírat az egyiptomi futballszövetségtől,

amely szerint Egyiptom szívesen látná vendégül a román válogatottat Kairóban.

— Nem hagyom el a Rapidot — mondotta Barátky Gyuszi, a Rapid kitűnő válogatott csatára. — Nem lett volna értelme — folytatta a „szőke csoda” — hogy Genovába utazzam, mert amugy is csak kísérőként szerepelhettem volna. Lábam még nincs rendben, de remélem rövidesen ismét pályára léphetek

Kis hírek a nagy KK mentében

A KK első fordulójában eddig két országos bajnok esett ki: a HASK és a Sparta. Az eddigi KK győztesek: 1927: Sparta, 1928: Ferencváros, 1929: Ujpest, 1930: Rapid (Bécs), 1931: Vienna, 1932: Bologna, 1933: Austria, 1934: Bologna, 1935: Sparta, 1936: Austria, 1937: Ferencváros.

A eddigi KK győztesek közül csak hárman indultak az idén: a Ferencváros, a Sparta és az Ujpest, de közülük már csak a Ferencváros áll. Mindkét mérkőzését megnyerte a Slavia.

Otthon győzött: Genova, Rapid, Ambrosiana, Juventus, Klado, Ripensia, Ferencváros, Zsidenice, Milan, HASK, Ujpest.

Otthon döntetlenül játszott: Hungária, Kispes, Sparta.

Otthon kikapott: BSK. A Slavia—Genova mérkőzést az eredeti tervtől eltérően nem szombaton, hanem hétfőn, július 11-én bonyolítják le.

O Magyarország—Dánia 10:6 (2:4). A németországi Dessauban a kézilabda-világbajnokság mérkőzése során a magyar kézilabda-válogatott nagy küzdelem után győzött a dánok felett. A győztes csapat a német válogatott ellen játszik.

„Bulgár a nem ontja véréit külföldi érdekekért”

Szófiából jelentik: A bolgár királyi trónbészédre adott válaszfelirat feletti vitában felszóllalt Kiosseivanov bolgár miniszterelnök és nyilatkozott a külpolitikai helyzetről. Kijelentette, hogy a bolgár kormánynak az a legelső célja, hogy az ország határait minden eshetőséggel szemben megvédje. Bulgária jó viszonyt tart fenn a szomszédaival és a nagyhatalmakkal. A kormány igyekszik minden európai állammal szilárd gazdasági kapcsolatokat fenntartani. A bolgár kormány független politikát folytat és semmiféle politikai egyezmény nem köti Bulgáriát külföldi hatalmakhoz. Csakis ennek a politikának köszönhető, hogy a bolgár nép nincs kitéve veszélynek és nincs kitéve annak sem, hogy külföldi érdekekért a vérént ontssa.

